

شگفتی های خلقت شرکت "پتروپارس"!

مبلغ اولین قرارداد ایران با شرکت پتروپارس هفت تریلیارد و نهصد و

بیست میلیارد ریال است!

دکتر هوشنگ گنجه ای

جغرافیای برخورد در جهان آینده، جغرافیای نفت است. (۱) با یک نگاه گذرا بر جغرافیای برخورد، می بینیم که ایران در قلب مهم ترین منطقه ی این جغرافیا قرار گرفته است. منطقه ای که می توانیم آن را "پارس- مازندران" (خلیج فارس- دریای مازندران) بنامیم.

بدون تردید، اهمیت ذخیره های نفتی حوضه ی دریای مازندران در حد حوضه خلیج فارس نیست، اما منطقه ی دریای مازندران، از نظر مسایل سیاست جغرافیایی (ژئوپلتیک)، تنش زاتر از منطقه ی خلیج فارس است.

با فروپاشی اتحاد شوروی در سال ۱۳۷۰ خورشیدی (۱۹۹۱ میلادی)، جغرافیای سیاسی منطقه، دستخوش تحولی شگرف شد. برپهنه ی مستعمرات سابق تزارها- شوروی در منطقه قفقاز و

آسیای میانه، هشت جمهوری مستقل سربرآوردند. مردمان این جمهوری ها در درازای تاریخ، دارای پیوندهای ژرف تباری (خونی)، فرهنگی، تاریخی و سرزمینی با ما هستند.

روس ها، با تحمیل قراردادهای گلستان (۱۱۹۲ خورشیدی- ۱۸۱۳ میلادی)، ترکمان جای (۱۲۰۶ خورشیدی- ۱۸۲۸ میلادی) و سرانجام عهدنامه ی آخال (۱۲۶۰ خورشیدی- ۱۸۸۱ میلادی)، میان ما دیوار جدایی کشیدند.

بدین سان، با فروپاشی اتحاد شوروی و سربرآوردن جمهوری های هشت گانه، برپهنه ی قفقاز و آسیای میانه، بر ژرفای راهبردی (استراتژیک) ایران افزوده شد و کشور ما با حفظ موقعیت خود در خاورمیانه، وارد زیرمنطقه ی قفقاز و آسیای میانه شد. برخلاف زیرمنطقه ی خاورمیانه

ایران در جایگاه دل جهان قرار گرفته است. روزگاری، شاعر بلندآوازه ی میهن مان نظامی گنجه ای با توجه به فرهنگ غنی و زبان گسترده ی فارسی، همه عالم را تن و ایران را دل، می خواند (۲) در آن روزگاران، فرهنگ ایران و زبان فارسی، پهناورترین فرهنگ و گسترده ترین زبان روی زمین بود. اما، امروز که سرچشمه های خلاقیت فرهنگی ما خشکیده و زبان فارسی، حتادر درون ایران مورد هجوم و بی مبری است، تنها به برکت نفت و جغرافیای برخاسته از آن، ایران دل زمین شده است.

اما، در آستانه ی جهانی که شکل کلی آن بر فرهیختگان و اندیشمندان روشن است ولی هنوز بسیاری از جزئیات آن تاریک، چراگرومی از دولتمردان حاکم بر کشور دست تطاول به سوی منابع نفتی کشور دراز کرده و به حاتم بخشی از کیسه ملت ایران دست زده اند؟ با چنان عجله ای منابع و حوضه های نفتی ایران را زیر عنوان

واژه عربی نامفهوم "بیع متقابل" (که به ظاهر ترجمه "Buy Back" است)، به بیگانگان می سپارند که گویی پایان کار جهان نزدیک است و هیچ کس از آن آگاه نیست، جز برخی مقامات دولتی و معدودی به اصطلاح کارشناسان نفتی ایران.

از سوی دیگر، با وجود این که بر پایه ی رژیم حقوقی حاکم بر دریای مازندران، نیمی از این دریا، در اختیار دولت ایران است، (۳) در پشت درهای بسته سخن از ۲۰ درصد و تخفیف ۲ درصد به میان

که به دلیل حضور حکومت هایی که مردمان آن به زبان عربی سخن می گویند، دارای رنگ و بوی عربی است، زیرمنطقه ی قفقاز و آسیای میانه، به دلیل نزدیکی مردمان آن با مردم میهن ما، دارای رنگ و بوی ایرانی است.

بدین سان، اگر بتوانیم مصالح ملی را درست تشخیص دهیم، خود را از قید و بند تعصب های کور و جزمی نجات داده و با چشمان باز و بینا بر جهان آینده بنگریم، خواهیم دید که دوباره به برکت نفت

هیچ کدام از این قراردادها، چه در عصر بی خبری، چه در دوران دیکتاتوری و چه پس از سرکوب جنبش شکوهمند ملت ایران در کراه ملی کردن صنایع نفت در سرتاسر کشور، محرمانه باقی نماندند و مردم از آنها آگاه شدند.

اما، در دوران استقلال و آزادی، چندسالی است که مردم از راه رسانه های بیگانه آگاه می شوند که دولتمندان قراردادهایی با شرکت های نفتی خارجی بسته است. مفاد این قراردادها که به بیع متقابل (مانند دارسی، کنسرسیون) مشهورند، با سرسختی از دید صاحبان اصلی کشور یعنی ملت ایران، پوشیده نگاه داشته می شود. در حالی که دست کم، شرکت های طرف قرارداد و به تبع آن دولت های متبوع آنان از مفاد قراردادهای مزبور باخبرند. دولت های مزبور عبارتند از: مالتی، فدراسیون روسیه، انگلستان، هلند، ایتالیا، فرانسه، آلمان، اتریش و... از سوی دیگر، با توجه به روابط این شرکت ها به عنوان شرکت های چند ملیتی و نیز جاسوسی صنعتی و اقتصادی،

دولت های کشورهای مطرح در جهان نیز از این قراردادها آگاهند. از سوی دیگر، بر پایه ی گفته های وزیر نفت، نمایندگان مجلس و شخص رییس جمهور و سلیه نماینده ی ویژه خود در امور قراردادهای نفت، هیأت دولت و...، چند و چون این قراردادها آگاهند.

اما، صاحب اصلی نفت، یعنی ملت ایران، از همه ماجرا بی خبر است، مردمی که با شعار استقلال و آزادی به پا خاستند، امروز آزاد نیستند که از چگونگی رقم خوردن سرنوشت خود آگاه شوند. از سوی دیگر، بسیاری از مردم، این قراردادها را مغایر با استقلال کشور می دانند. اما گردانندگان بدون اعتنا به خواست مردم به کار خود ادامه می دهند. مقامات، از دولت گرفته تا نمایندگان مجلس شورای اسلامی، هم چنان به بهانه ی حفظ مصالح ملی مبرسکوت بر لب گذارده اند. در حالی که در این جهان هیچ مصلحت ملی وجود ندارد که بخوانند از نظر صاحب مصلحت یعنی ملت ایران، پوشیده نگاه دارند.

جنوب جهان، دارای مستعمره بود. در آن زمان دولت بریتانیا با سلطه بر هندوستان (شامل هندوستان، پاکستان و بنگلادش امروز) و خلیج فارس و سیله ی قراردادهای تحت الحمایگی با شیخ های کراته های روبروی ایران و نیز تسلط بر سرزمین عراق، اردن و فلسطین، ایران را از چند سو تهدید می کرد. فشار بریتانیا، صاحب قدرت را به زانو درآورد. قرارداد جدی نوشته شد (البته بهتر از قرارداد پیشین). با وجود این که تن در دادن به قبول قرارداد، لطمه بزرگی بر حیثیت رضاشاه بود، اما با وجود این، قرارداد در مجلس شورای ملی (ماده به ماده و بند به بند)، مورد تصویب قرار گرفت و سپس در روزنامه رسمی منتشر شد. یعنی محرمانه نماند.

مورد سوم، تحمیل قرارداد کنسرسیون، پس از شکست مردم ایران در ۲۸ مرداد ماه ۱۳۳۲ بود. قرارداد مزبور نیز به مجلس شورای ملی رفت، مورد مخالفت هم قرار گرفت، اما تصویب شد و سپس در روزنامه رسمی انتشار یافت.

می آورند و سازمان صدا و سیمای کشور، این گونه مباحث را جاهلانه بر صفحه ی تلویزیون قرار می دهد تا کشورهای حاشیه دریای مازندران، به نیات واقعی آنان بهتر آگاه گردند.

به بهانه ی مبارزه با اسکتبار و کوبیدن مشت بر دهان آمریکا، حوضه های نفتی جنوب را به شرکت های غربی (البته غیراستکباری و استعماری) تسلیم می کنند و برای احقاق حقوق مسلم ایران در دریای مازندران، با طلب پوسیده ی روسیان به چاه می روند. (۴)

در تاریخ اخیر ایران، چه در دوران بی خبری و چه در دوران دیکتاتوری، سابقه نداشته است که قراردادی در کشور منعقد شود و مردم ایران از آن بی خبر نگاه داشته شده باشند. نخستین قراردادی که پیرامون نفت در ایران بسته شد و عملی گردید، قرارداد دارسی بود. این قرارداد در دوران مظفرالدین شاه قاجار و در عصر بی خبری بسته شد. هم مردم مین مادر آن دوران از اوضاع جهان بی خبر بودند و هم هیأت حاکم. از سوی دیگر، جهان نیز از آینده ی نفت بی خبر بود. اما،

در همان زمان بی خبری، قرارداد پس از بسته شدن، منتشر شد. امضاکنندگان بی خبر، فکر می کردند که سر خارجی کلاه گذارده اند و بدون اینکه دیناری هزینه و سرمایه گذاری کنند، در اثر به ثمر رسیدن کار، هر ساله میلیاری عاید خزانه دولت خواهند کرد و خود نیز منتفع خواهند شد.

در عصر دیکتاتوری، صاحب اختیار کشور که از بی خبری کامل بیرون آمده بود و تا حدودی بر اهمیت نفت واقف شده بود، در پی استیفای حقوق ملت ایران از کمپانی نفت برآمد. نوشته اند که وی قرارداد را پاره کرد و درون بخاری دیواری انداخت. البته، می دانیم که هیچ قراردادی را نمی توان پاره کرد، مگر آنکه از زور کافی برای پاره کردن آن برخوردار بود. طرف قرارداد، دولت بریتانیا بود. در آن روزگار، دولت بریتانیا، نیرومندترین دولت جهان بود. آفتاب در امپراتوری بریتانیا غروب نمی کرد، زیرا در شرق و غرب و شمال و

شرکت تولیدی و مهندسی

حرارت گستر

دارای تاییدیه نقشه ساخت دیگ بخار و آب داغ از TÜV اتریش

تولید کننده :

دیگ بخار
دیگ آب داغ و آب گرم
دیگ اربتور
سختی گیر
منبع گویند
مبعل حرارتی

فابریک شلی
دیو الکالیبر
مماش تانگ بخار
جدا کننده آب از بخار
جما کننده هوا از آب
مجموعه خدمات

نشانی: تهران، خیابان طالقانی شرقی، شماره ۵۴۲، صندوق پستی: ۱۵۸۲۵-۵۳۲۱
تلفن: ۷۶۵۸۹۳-۷۶۵۸۸۹، فاکس: ۷۶۶۵۳۱

برای قبج ختام (نه حسن ختام)، فشرده و کوتاه به یکی از این قرارداد‌های نوع بیع متقابل اشاره می‌کنم. شرکت پتروپارس با مدیریت چند نفر (یک تن از نمایندگان بسیار اصلاح طلب، همراه با فردی که پس از انقلاب یک شبه به وزارت می‌رسد

بریتانیای کبیر، شرکتی به ثبت می‌رسانند. البته باید به خاطر داشته باشیم، این عملیات به منظور اجرای دستور شورای اقتصاد انجام گرفته است....

مصوبه‌ی شورای اقتصاد جمهوری اسلامی ایران، بدون لحظه‌ای درنگ برای اجرای فرامین شورای مزبور، خود را به مستعمره‌ی بریتانیای کبیر در ویرجین آیلند رسانیده و با پشتکار و سرعت عمل، در روز ۱۳۷۶/۱۱/۷، شرکت پتروپارس را به عنوان یک شرکت تحت تابعیت بریتانیای کبیر به ثبت می‌رسانند.

چهارم- سرعت عمل سازمان برنامه و بودجه. هر نهاد پیمانکاری و مشاوره که در ایران عمل می‌کند و قصد دارد که در مناقصه‌های دولتی شرکت نماید، می‌بایست از سازمان مزبور درخواست رتبه بندی کرده و پس از طی تشریفات و مراحل مربوط، در صورت داشتن توان لازم از نظر نیروی انسانی (اشریک‌های شرکت)، ماشین‌آلات، وسایل و سرمایه، با توجه به آیین‌نامه‌های مربوط رتبه بندی شود.

تمامی مراحل تصویب تشکیل

شرکت پتروپارس در شورای

اقتصاد، ثبت آن در جزیره

انگلیسی "ویرجین آیلند" و امضای

اولین قرارداد هنگفت نفتی با آن،

تنها دو هفته طول کشید

شرکت پتروپارس به عنوان یک شرکت پیمانکاری عمومی، براساس مصوبه شماره ۱۲۲/۳۲ مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۵ شورای اقتصاد جمهوری اسلامی ایران به منظور اجرای کلید در دست [Turnkey] پروژه‌های نفت و گاز، تأسیس و طی همان مصوبه، اجرای پروژه فاز یک میدان گازی مشترک پارس جنوبی با سقف ۹۴۰ میلیون دلار و ۴۰۰ میلیارد ریال (۷۱ تریلیارد و نهصد و بیست میلیارد ریال)، به روش بیع متقابل، به شرکت مزبور واگذار شده است... (۵)

بازگردد چند نکته پیرامون این مصوبه که در تاریخ ایران نظیر نداشته، ضروری است.

نخست- مصوبه معلوم نکرده است که پروژه فاز یک میدان گازی مشترک جنوبی از طریق مناقصه یا مزایده، به شرکت پتروپارس واگذار شده است! یا دل‌خواه!

دوم- شرکت بریتانیایی پتروپارس، مدعی است که یک شرکت ایرانی است و نام فارسی آن شرکت نفت و گاز پارس وابسته به وزارت نفت می‌باشد. حال چگونه است یک شرکت ایرانی، یا به ادعای خودشان، یک شرکت وابسته به وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران با دولت جمهوری اسلامی ایران، قرارداد بیع متقابل منعقد می‌کند؟ (۶)

راستی، تعریف بیع متقابل چیست؟ شاید تعریف ویژه‌ای دارد که حتی بر صاحبان اصلی، یعنی ملت ایران روشن نیست. شاید هم مصالح ملی اجازه نمی‌دهد که صاحبان مصالح از آن آگاه شود!

سوم- سرعت عمل قابل تحسین مجریان. مدیران شرکت پتروپارس، دو روز بعد از

و بعد رییس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران می‌شود)، به گفته‌ی وزیر نفت با سرمایه صندوق بازنشستگی کارمندان وزارت نفت (۱۹) و صندوق حمایت و بازنشستگی آینده‌ساز متعلق به بازنشستگان سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (۱۹) در هفتم بهمن ماه ۱۳۷۶ (۸ ماه بعد از ۲ خرداد ۱۳۷۶) در جزایر ویرجین آیلندز (Virgin Island) از مستعمرات بریتانیای کبیر، به ثبت داده می‌شود. در این مورد، روابط خیلی جالب است. رهبر سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی و یک تن از وزیران پیشین و رییس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و... به ظاهر با پول صندوق بازنشستگی وزارت نفت و گسترش و نوسازی صنایع ایران (البته بدون آگاهی و تصویب بازنشستگان و...) در جزیره‌ای از مستعمرات

طبق توضیحات شرکت پتروپارس،

اگر این شرکت را ایرانی و وابسته به

دولت بدانیم، ایران اولین کشوری

است که دولتش با خودش قرارداد

بیع متقابل منعقد می‌کند!

امروزه در مرکز استان‌ها، شرکت‌های محلی که تنها حق شرکت در مناقصه‌های محلی را دارند، برای احراز رتبه بندی در محل، مدت‌ها باید معطل شده و خود را با شرایط آیین‌نامه‌ها منطبق کنند. از سوی دیگر با توجه به تخصص شرکای هر شرکت است که سازمان برنامه، مشخص می‌کند که آن

کاست و CD

رستم و سهراب
لوریس چکنواریان

آوای زمین
محمد رضا علیقلی

ماه کوبلی
محمد رضا علیقلی

موسیقی برای موسیقی

www.hamanrecords.com
021-88677990
info@hamanrecords.com

